

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Základná škola s materskou školou, Hlavná 292/82 Viničné
4. Názov projektu	Vzdelaným patrí svet
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312010V967
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub č. 3
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Erika Šmátralová
8. Školský polrok	september 2019 – január 2020
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Pedagogický klub č. 3 je zastúpený učiteľmi prvého stupňa (všeobecnovzdelávacie predmety) a učiteľmi druhého stupňa so zameraním na SJL. Pedagogický klub č. 3 má 10 členov: Mgr. Lucia Guttová, Mgr. Miriam Hollá, Mgr. Antónia Koštivalová, Mgr. Helena Križanová, Mgr. Petra Lalová, Mgr. Erika Šmátralová, Mgr. Gabriela Mlčuchová, Mgr.

Barbora Šebová, Mgr. Božena Štiglicová a Mgr. Helena Vagovičová.

Koordinátorom klubu je Mgr. Erika Šmátralová.

Pedagogický klub sa schádza 10-krát v školskom roku 2019/2020 a rovnako v školskom roku 2020/2021. Stretnutia sú zamerané na prerokúvanie aktuálnych otázok vyučovania SJJ, na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti. Prítomní členovia klubu sa v rámci spolupráce budú podieľať na výmene skúseností, hľadani nových, moderných foriem a metód práce na dosahovanie čo najlepších výchovno-vzdelávacích výsledkov. Ide nám o aktivizujúce metódy, ktoré podporia u žiakov rozvoj čitateľskej gramotnosti na hodinách SJJ, ale aj v rámci medzipredmetových vzťahov, nakoľko slovenský jazyk je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, rozvoj jazykovej kultúry, seberealizácia, tvorivý prístup, aktivizácia.

Jadro:

Popis témy/problém

Pedagogický klub č. 3 zasadal v 1. polroku šk. roku 2019/2020 (to je v období: september 2019 - január 2020) dokopy 5 krát. Výstupnú, polročnú aktivitu „Z triedy do triedy“ realizoval 22.1.2020 v rámci dopoludňajšieho vyučovania. Aktivita bola realizovaná na prvom stupni, žiakmi primárneho vzdelávania za organizačnej pomoci a dozoru členov klubu.

Záver a stručný opis zasadnutí-

Zasadnutie pedagogického klubu č. 3 – 25.10.2019

Úvodné zasadnutie bolo venované predstaveniu plánu práce klubu, ktorý vychádza zo ŠVP, ŠkVP, ročných plánov učiteľov, obsahov a cieľov predmetu Slovenský jazyk a literatúra,

kde ide najmä o dodržiavanie učebných osnov, štandardov, plnenia ročných plánov a cieľov Štátneho a školského vzdelávacieho programu.

Po prerokovaní plánu práce nasledovalo vytýčenie špecifického cieľa pedagogického klubu č. 3, ktorým je *rozvoj čitateľských a komunikačných schopností, ktoré presahujú aspekt technicky zvládnutého čítania textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu*. Pre dosiahnutie cieľa sme považovali za nevyhnutné zistiť aktuálnu úroveň čitateľskej gramotnosti žiakov. Následne sme definovali problémy žiakov pri čítaní s porozumením, možné príčiny a ďalšími zasadnutiami sme navrhovali a experimentovali s navrhovanými metódami zlepšenia, ktoré sme ďalej v praxi overovali.

Zasadnutie pedagogického klubu č. 3 – 22.11.2019

Druhé zasadnutie bolo zamerané na prerokovanie aktuálnych otázok vyučovania SJL, v bodoch programu bolo poukázané aj na aktuálnu situáciu na škole v oblasti čitateľskej gramotnosti. Prítomní členovia pedagogického klubu č. 3 sa v rámci spolupráce podieľali na výmene skúseností, hľadaní nových foriem a metód práce na dosahovanie čo najlepších výchovno-vzdelávacích výsledkov.

Každý z prítomných členov zhodnotil stav aktuálnej úrovne čitateľskej gramotnosti. Aktuálna situácia úrovne čitateľskej gramotnosti na škole zhodnotená učiteľmi slovenského jazyka v jednotlivých ročníkoch:

1. ročník (Mgr. Mlčuchová, Mgr. Križanová): O čitateľskej gramotnosti sa v tomto veku a štádiu hovoriť ešte nedá. Žiaci nevedia čítať, iba postupne sa zoznamujú s jednotlivými tvarmi písmen a začínajú s čítaním/písaním. Namiesto priameho rozvoja čitateľskej gramotnosti/čítania s porozumením navrhujú členky klubu rozvoj počúvania s porozumením, ktorí považujeme za dôležitý predpoklad zvládania neskoršej čitateľskej gramotnosti.

2. ročník (Mgr. Guttová, Mgr. Lalová): Podľa ich názoru, žiaci zvládajú prerozprávať iba jednoduchý dej, rozsiahlejšie texty im zatiaľ robia problémy. Sú nesústredení, nedokážu prerozprávať dej podľa následnosti, dejovej línie. Okrem problémov v sústredení a prerozprávaní rozsiahlejšieho textu, majú ešte niektorí druháci problém so zapamätaním si tvarov písmen.

3. ročník (Mgr. Šmátralová, Mgr. Štiglicová): Žiaci zvládajú technicky prečítať aj náročnejšie, dlhšie texty. S reprodukciami je to už ale o čosi náročnejšie. Čím viac detailov, postáv dejových zápletiiek text má, tým ťažšie je na reprodukciu pre tretiakov. Okrem prózy sa snažíme zaradiť čo najviac poézie do povinného čítania žiakov, aby okrem čítania

s porozumením rozvíjali aj estetické cítenie a myslenie.

4. ročník (Mgr. Hollá, Mgr. Košťálová): So žiakmi pracujú osvedčenou metódou čitateľským denníkom. Úroveň reprodukcie textu žiakov sa vraj výrazne od minulého roka v tomto ročníku zlepšila. Za najväčší problém však považujú, že žiaci sa nedokážu navzájom počúvať a nadväzovať postupne pri rozprávaní prečítaného/reprodukcií.

Členovia zasadnutia pedagogického klubu č. 3 prišli k názoru, že je skutočne veľmi dôležité okrem rozvoja čitateľskej gramotnosti/čítania s porozumením rozvíjať u žiakov aj kompetenciu počúvania s porozumením.

Mgr. Šebová, Mgr. Vagovičová: Za druhý stupeň zhrnuli, že úroveň čítania s porozumením u žiakov nie je na najnižšej úrovni, ale stále je čo zlepšovať. U žiakov viac ako rozvoj čitateľskej gramotnosti treba viac rozvíjať motiváciu o čítanie, podnecovať ich k čítaniu mimočítankového čítania. Mgr. Šebová okrem pôsobenia v pedagogickom klube č. 3 pôsobí tiež ako vedúca školského krúžku Školská knižnica.

Zasadnutie pedagogického klubu č. 3 – 9.12.2019

Tretie zasadnutie bolo venované výmene moderných vyučovacích postupov a metód podporujúcich inovácie vo vzdelávaní, výmene skúseností a best practice z vlastnej vyučovacej činnosti, podpore odborného rastu a zvyšovania kvalifikácie učiteľov, podpore šírenia informácií o nových trendoch vo vyučovaní prostredníctvom publikácií a rôznych odborných a metodických materiálov a tiež príprave spoločného výstupu.

Prítomní členovia po zopakovaní aktuálnej situácie v oblasti čitateľskej gramotnosti na škole začali s návrhmi aktivizujúcich a inovujúcich metód a foriem práce so žiakmi. Medzi návrhmi boli napríklad: čítanie s využitím dramatizácie, tvorivé čítanie a písanie na hodinách SJL, práca s mimočítankovým čítaním na hodinách SJL, práca s pracovnými listami a iným materiálom, skupinové vyučovanie, metóda insert, atď..

Prítomní členovia pedagogického klubu č. 3 sa zhodli, že vhodné školenia, ktoré by mohli napomôcť učiteľom rozvíjať u ich žiakov čitateľskú gramotnosť sú: Aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyuč. procese, Čitateľská gramotnosť v primárnom vzdelávaní, Podpora čitateľskej gramotnosti u žiakov v ZŠ, Učiteľ nie je Google.

Prítomní navrhli nasledovné odborné materiály a dokumenty pre učiteľov podporujúce čitateľskú gramotnosť: O. Zápotočná - Čitateľská gramotnosť a jej rozvoj v primárnom vzdelávaní. R. Somorová - Úlohy na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti. Vhodnou alternatívou je aj časopis Slovenčinár.

Jedným z bodov programu zasadnutie z decembra 2019 pedagogického klubu č. 3 bola a príprava na spoločný výstup. Začali sa postupne profilovať myšlienky a nápady na tvorbu spoločného výstupu pedagogického klubu, ktorý sa uskutočnil 22.1.2020. V tom čase malo ísť o besiedku, na ktorej budú žiaci reprodukovat' prečítané diela ostatným žiakom. Organizácia ešte nebola dôsledne premyslená, nechali sme si ju na ďalšie zasadnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 7.1.2020.

Zasadnutie pedagogického klubu č. 3 – 7.1.2020

Štvrté zasadnutie malo nasledovné body programu: práca so žiakmi so ŠVVP, prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania, a schválenie spoločného výstupu za pol rok.

Prítomní členovia najprv zhodnotili ich doterajšiu činnosť s novými navrhovanými metódami čitateľskej gramotnosti. Niektorí navrhli aj alternatívne formy práce. Po zhodnotení sa členovia pedagogického klubu č. 3 zhodli na nasledovnom závere zasadnutia klubu č. 3 zo dňa 7.1.2020 -

Počas predchádzajúcich zasadnutí sme sa rozhodli na základe výmeny názorov o nejaký postup, ktorý sa snažíme aplikovať. Aj napriek tomu, že ešte nie sme v cieľi, je vidieť prvé výsledky. Na niektorých žiakov pôsobia nové metódy rozvoja čitateľskej gramotnosti pozitívne už od začiatku. Sú nadšení rôznymi postupmi volenými na vyučovacích hodinách.

Prítomní členovia sa dohodli a odsúhlasili spoločný výstup, ktorý sa bude realizovať v rámci vyučovania prerozprávaním obsahov z prečítaných textov, ktoré si žiaci vybrali a schválili im ich učitelia – členovia pedagogického klubu č. 3. Vybraní žiaci budú obsahy textov rozprávať pre žiakmi v iných triedach. Zámerom je aktívne rozprávanie a aktívne počúvanie žiakov a rozvíjanie ich komunikačných schopností.

Zasadnutie pedagogického klubu č. 3 – 21.1.2020

Spoločný výstup projektu Vzdelaným patrí svet považujeme za dôležitú súčasť nášho pôsobenia v klube č.3. Preto sme sa rozhodli, pre zasadnutie klubu venované dôslednejšiemu prekonzultovaniu nášho spoločného výstupu, ktorým je aktivita „*Z triedy do triedy*“. K prípravám na zahájenie výstupnej aktivity sa prítomní členovia vyjadrovali podľa toho, ako pracovali a pripravovali žiakov na tento výstup.

1. ročník (Mgr. Mlčuchová, Mgr. Križanová): Prvý ročník sa v rámci čitateľskej gramotnosti okrem nácviku čítania učí pozorne počúvať a výtvarne znázorňovať priebeh

čítaného alebo vzájomne žiakmi hovoreného slova, a znázorňujú vlastnou výtvarnou technikou buď rozprávku alebo spolužiakmi vymyslenú rozprávku. My sme trénovali spôsob, ktorý sa deťom najviac páčil, už poznanú rozprávku, ktorú sme znázornili maľovaním vodovými farbami alebo voskovou technikou . Po vytvorení spoločného výstupu výkresov - spoločná prezentácia - si deti samé vytvorili príbeh, ktorý mal aj niečo spoločné s rozprávkou, ktorú znázorňovali, ale vytvorili aj nové situácie v príbehu. Tak sa dozvedeli, že rozprávky sa podávajú ústnym podaním z pokolenia na pokolenie, presne tak, ako to teraz ukázali deti samé. Mali sme veľkú radosť a deti sú pripravené počúvať svojich spolužiakov z vyšších ročníkov a výtvarne znázorniť príbeh. Už sa tešia a všetci vieme, že radosť je polovica úspechu v práci každého.

Príprava žiakov 1. ročníka a ich radosť z práce

2. ročník (Mgr. Guttová, Mgr. Lalová): zadali žiakom domácu úlohu priniesť do školy knihu, ktorá sa im veľmi páči prípadne knihu, ktorú majú už doma rozčítanú. Po prinesení do školy dostali žiaci za úlohu predstaviť ju svojim spolužiakom v triede, kto napísal knihu, ako sa volá, kto ju ilustroval, v ktorom roku bola vydaná. Druhou úlohou bola prezentácia žiakov pred spolužiakmi o tom, čo žiakov na knihe zaujalo. Následne žiaci prečítali veselú časť knihy, na ktorej sa pobavili. Smutné konce príbehov pretvárali na veselšie.

3. ročník (Mgr. Šmátralová, Mgr. Štiglicová): Žiaci tretieho ročníka, podobne ako v predošlom ročníku dostali za domácu úlohu vybrať text, prečítať a vedieť ho zreprodukovať. Na vyučovacích hodinách žiaci prečítané texty reprodukovali a vyučujúce ich viedli k rozprávaniu dlhších viet. Navzájom sa žiaci učili počúvať to, čo rozpráva spolužiak - aktívne počúvanie.

Okrem toho, že koordinátorka pedagogického klubu č. 3 Mgr. Šmátralová pracovala so žiakmi, venovala sa tiež praktickému zabezpečeniu výstupovej aktivity, ako je organizačné zabezpečenie žiakov, motivácia prezentujúcich, zaobstaranie motivačných odmen pre žiakov, atď.

4. ročník (Mgr. Hollá, Mgr. Košťovalová): podnietili žiakov, aby sa vžili do deja a menili hlasy daných osôb v texte. Keďže práve v 4. ročníku na hodinách SJL preberajú divadelnú

hru, tak sa snažili aj hrou na režiséra meniť, či už pocity (smutne, veselo, s plačom) alebo hlasy daných osôb podľa nálady hraného režiséra. Dohovárali tiež žiakom, aby sa nestratili v obsahu a aby zaujali obecenstvo.

Mgr. Šebová a Mgr. Vagovičová pomáhali pri príprave na spoločný výstup.

Mgr. Šebová pomáhala žiakom s bezprostredným výberom vhodnej literatúry zo školskej knižnice. Žiakom odporúčala a navrhovala knihy vekovo primerané, pričom rešpektovala aj individuálne osobitosti a záujmy žiakov. Konečný výber bol však na samotných žiakoch.

Mgr. Vagovičová pomáhala žiakom pri práci s hlasom. Na dramatickom krúžku ktorý na škole vedie, ich podnecovala k správnej intonácií, dýchaniu, hlasnému rozprávaniu a podobne.

SPOLOČNÝ, POLROČNÝ VÝSTUP REALIZOVANÝ PROSTREDNÍCTOM AKTIVITY „Z TRIEDY DO TRIEDY“:

Dňa 22.1.2020 sme na škole zorganizovali aktivitu pre žiakov, ktorá niesla názov „*Z triedy do triedy*“. Počas doobedného vyučovania sa žiaci presúvali „z triedy do triedy“ a v každej triede prerozprávali príbehy rôznych, prečítaných kníh. Boli to rozprávky, povesti, bájky a iné zaujímavé príbehy, ktoré naši žiaci pútavo odprezentovali svojim spolužiakom v iných ročníkoch.

Žiaci mali na prípravu a prečítanie kníh vyhradený, vopred stanovený čas, ktorý sme vzájomne konzultovali všetci učitelia klubu č. 3. Samozrejme sme nezabudli ani na našich kolegov z druhého stupňa, ktorí v budúcom roku využijú tieto skúsenosti detí v nadobúdaní nových jazykových zručností.

Možnosť prvotnej voľby vhodného textu bola na samotných žiakoch. Mohli si vybrať ľubovoľnú knihu, príbeh, biografiu. Knihy si mohli kúpiť, mohli použiť už knihy ktoré mali doma, ale aj knihy zo školskej knižnice. S bezprostredným výberom kníh zo školskej knižnice žiakom pomáhala Mgr. B. Šebová. Žiakom odporúčala knihy vekovo primerané, pričom rešpektovala individuálne osobitosti a záujmy žiakov.

Po výbere textu žiaci okrem čítania a porozumenia textu pracovali aj na dramatizácii prerozprávaného príbehu. Dostali možnosť pracovať pod dohľadom Mgr. H. Vagovičovej na dramatickom krúžku, ktorý je realizovaný na našej základnej škole.

Žiaci štvrtého ročníka navštívili prvákov. Žiaci tretieho ročníka navštívili druhákov. Žiaci druhého ročníka navštívili tretiakov. Nakoľko prváci ešte nevedia čítať, rozhodli sme sa

rozvíjať ich počúvanie s porozumením, ktoré tiež zaraďujeme medzi dôležité kompetencie žiakov primárneho vzdelávania. O vypočutých (inými žiakmi prečítaných) príbehoch prváci nakreslili obrázok, ktorý vystihoval dej vypočutého príbehu. V celku všetkých príbehov vznikol nádherný prejav v podobe výtvarného obrazového celku, na základe ktorého si prváci znovu prerozprávajú príbeh, ktorý doplnili ich vlastnou fantáziou.

Nakoľko záujem žiakov o seba prezentáciu reprodukováných diel bol vysoký, učitelia vybrali žiakov na prezentáciu. Vybraní žiaci navštívili pod dozorom koordinátorky klubu Mgr. E. Šmátralovej triedu, kde prerozprávajú prečítaný príbeh. Žiaci, ktorí prezentovali príbeh sa v triedach zdržali približne 10 minút. Prihovorili sa žiakom ktorých navštívili, povedali im príbeh a po prerozprávaní im položili otázky.

Okrem rozvoja čitateľskej gramotnosti – čítania s porozumením sme u žiakov spozorovali aj rozvoj sociálnych a komunikačných kompetencií pri návšteve žiakov iných tried.

Žiaci, ktorí prezentovali príbeh o ktorom čítali, mali prečítané knihy so sebou pre lepšiu predstavivosť a názornosť počúvajúcich. Po/počas reprodukcie prečítaného diela ukazovali žiakom ilustrácie z prečítanej knihy. Žiaci im po reprodukcii zodpovedali na otázky, jednoduché úlohy, ktoré si pre nich pripravili a odmenili ich potleskom.

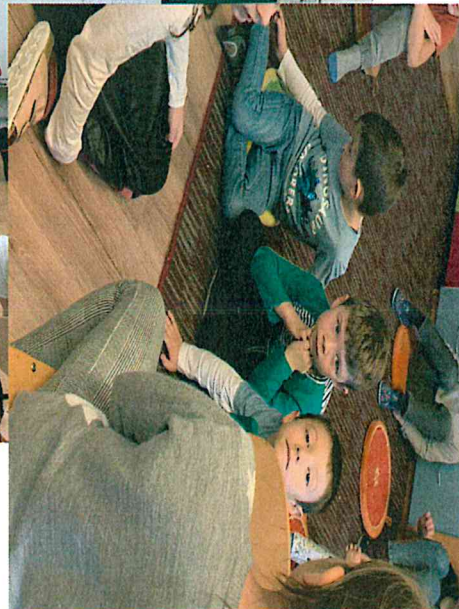
Po reprodukcii prečítaného sa prezentujúci žiaci jednohlasne vyjadrili, že sa im to páčilo, bavil ich záujem ostatných žiakov, ktorí ich počúvali. Mali dobrý pocit z vykonanej práce a drobnú, motivačnú odmenu za odvahu.

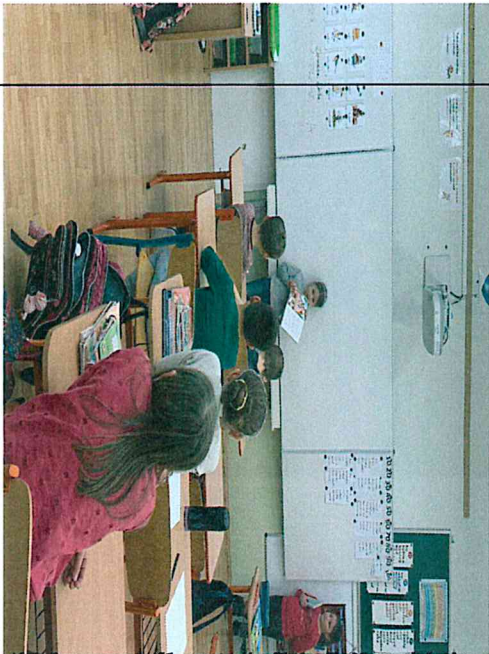
Členovia pedagogického klubu č. 3 sa jednohlasne zhodli, že považujú spoločnú aktivitu k výstupu veľmi pozitívne. Žiaci si okrem čítania s porozumením rozvíjali aj komunikačné schopnosti a prezentačné zručnosti. Učitelia žiakov povzbudili, pochválili a poďakovali im za účasť na aktivite tohto projektu.

Uvedená aktivita bude pokračovať aj v 2. polroku z dôvodu veľkého úspechu u žiakov. Je pre nich veľkou motiváciou prezentovanie samých seba pred ostatnými, ale samozrejme aj pochvala od učiteľov.

Lebo všetci dobre vieme, že je dôležité stále povzbudzovanie, a tiež častá pochvala detí za vykonanú prácu. A keď toto naučíme deti, tak sme pripravili dobrú pôdu na rast našich žiakov vo vzájomnom počúvaní sa a aj kritičnosti v ocenení. Prijatť každého so všetkými vlastnosťami a usmerniť ho na jeho ďalší rast.

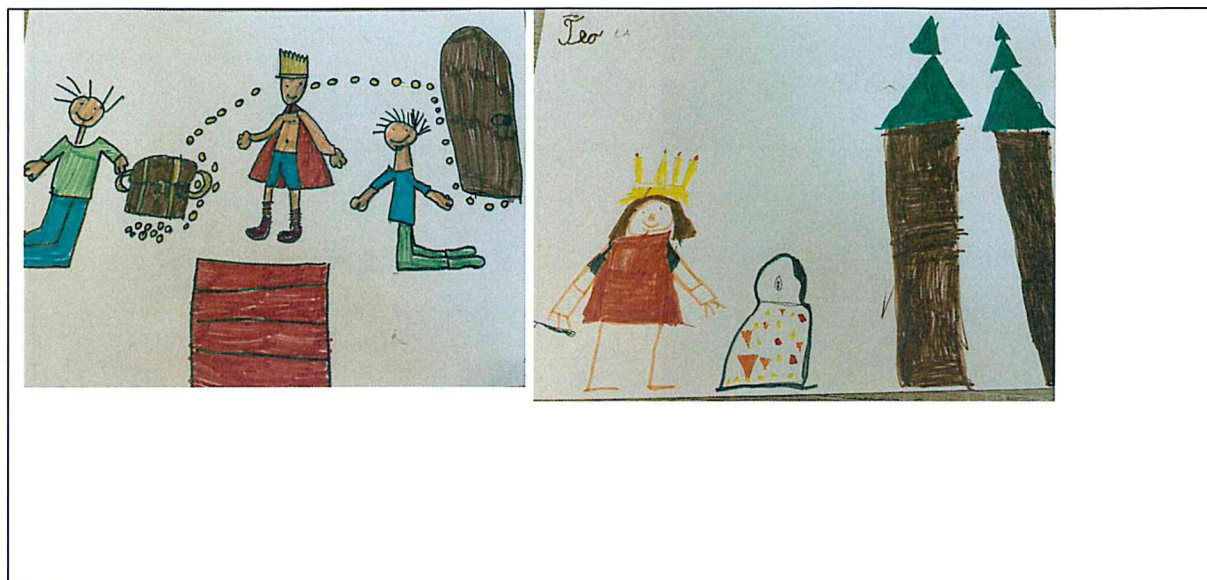
Fotografie z prezentácie žiakov aktivity „Z triedy do triedy“

Práce žiakov prvého ročníka – ilustrácia podľa vlastnej fantázie o počutých príbehoch, ktoré starší žiaci prečítali a prerozprávali im

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Rozvoj čitateľskej gramotnosti považujeme za veľmi dôležitý na hodinách SJL, ale aj v rámci medzipredmetových vzťahov, nakoľko slovenský jazyk je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie.

Pri rozvoji čitateľskej a kultúrnej gramotnosti považujeme za dôležité:

- rozvíjať záujmy žiakov formou záujmových krúžkov,
- naučiť žiakov učiť sa, uplatňovať základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov,
- rozvíjať jazykovú kultúru,
- na vyučovacom procese posilňovať čitateľskú, matematickú a prírodovednú gramotnosť,
- organizovať súťaže, ktoré budú žiakov motivovať k samostatnému čítaniu. V ostatných vyučovacích predmetoch zaraďovať úlohy s diagramami, grafmi, tabuľkami a pod. – žiadať od žiakov vysvetlenie ich významu,
- pestovať v žiakoch lásku ku knihe a k literatúre, udržiavať tradíciu návštev koncertov, divadelných predstavení, galérií a pod.,

- vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňovať tvorivý prístup a využívať variabilné metódy,
- tvorbu didaktických materiálov, kvízov, testov, hier, prezentácií, pracovných listov či zošitov, ktoré by žiakom pomohli učiť sa lepšie, hravejšie a efektívnejšie,
- vo výchove a vzdelávaní sa riadiť didaktickými zásadami – vedeckosti, primeranosti, systematickosti, dôkladnosti, trvácnosti, spojenia teórie s praxou a pod.,
- pripravovať kultúrne programy pre obec a región.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Erika Šmátralová
12. Dátum	22.1.2020
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Jana Chrappová
15. Dátum	22.1.2020
16. Podpis	

Základná škola
s materskou školou
Hlavná 292/82, Viničné